

RESEARCH

ARAŞTIRMA

Gelecek Oryantasyonu Ölçeği'nin Türk Lise Öğrencilerine Uyarlanması

Adaptation of Future Orientation Scale to Turkish High School Students

Beyza Bulut , Feride Bacanlı

Yazar Bilgileri

Beyza Bulut

Dr., Milli Eğitim Bakanlığı,
Çanakkale, Türkiye
beyzakincal@gmail.com

Feride Bacanlı

Prof. Dr., Gazi Üniversitesi,
Ankara, Türkiye,
ferbacanlı@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı Gelecek Oryantasyonu Ölçeği'ni (GOÖ) Türk lise öğrencilerine uyarlamaktır. Çalışma grubu 151 kız ve 102 erkek öğrenci olmak üzere 253 lise öğrencisinden oluşmaktadır. Türkçe GOÖ'nin yapı geçerliğini incelemek için verilere Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. DFA sonuçları, Türkçe GOÖ'nin de orijinal ölçekte olduğu gibi tek faktörden oluştuğunu doğrulamıştır. Türkçe ölçeğin ölçüt bağıntılı geçerliğini belirlemek için GOÖ'nin ortalama puanları ile Geleceğe İlişkin Tutum Ölçeği ve Sürekli Umut Ölçeği'nin ortalama puanları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Araştırma bulgusu GOÖ ile Geleceğe İlişkin Tutum ölçeği ve Sürekli Umut Ölçeği arasında pozitif yönde anlamlı ilişkilerin var olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgu GOÖ'nin ölçüt bağıntılı geçerliği için kanıt göstermiştir. Ölçeğin güvenilirliği için iç tutarlık katsayısı .83 bulunmuştur. Bu araştırmanın bulguları, Türkçe GOÖ'nin Türkiye'deki lise öğrencilerinin gelecek oryantasyonlarını ölçmek için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermiştir. Araştırmanın sınırlılıkları belirtilmiş ve gelecek araştırmalar için öneriler sunulmuştur.

Makale Bilgileri

Anahtar Kelimeler

Gelecek Oryantasyonu
Lise Öğrencileri
Ölçek Uyarlama

Keywords

Future Orientation
High School Students
Scale Adaptation

Makale Geçmişi

Geliş: 27/11/2023

Düzeltilme: 23/12/2023

Kabul: 26/12/2023

ABSTRACT

The main purpose of this research is to adapt the Future Orientation Scale (FOS) to high school students in Turkey. The study group consists of 253 high school students, 151 female and 102 male students. Confirmatory Factor analysis (CFA) was applied to the data to examine the construct validity of the Turkish FOS. The results of CFA confirmed that the Turkish FOS consists of a single factor, like the original scale. To determine the criterion-related validity of the Turkish scale, the relationships between the mean scores of the FOS and the mean scores of the Dispositional Hope Scale and the Attitudes Towards the Future Scale were examined. The findings of the study reveal that there are significant positive correlation between the FOS and Attitudes Towards the Future Scale and Dispositional Hope Scale. The findings indicated evidence for the criterion-related validity of the Turkish FOS. The internal consistency coefficient for the reliability of the scale was found to be .83 The findings of this research have indicated future orientation of high school students in Turkey. The limitations of the research are stated and suggestions for future research are presented.

Atıf için: Bulut, B., ve Bacanlı, F. (2023). Gelecek Oryantasyonu Ölçeği'nin Türk Lise Öğrencilerine Uyarlanması. *Kariyer Psikolojik Danışmanlığı Dergisi*, 6(2), 101-113. <https://doi.org/10.58501/kpdd.13966455>

Etik Bildirim: Bu araştırma Gazi Etik Komisyonu'nun 4 Kasım 2021 tarih E.205953 sayılı onayı ile yürütülmüştür.

GİRİŞ

Gelecek oryantasyonu, geleceğe ilişkin imgelerin bilinçli olarak temsil edilmesi ve kendi kendine yeniden yapılandırılması olarak tanımlanmaktadır (Seginer, 2009). Zaman algısı kişinin sahip olduğu en önemli özelliklerden birisidir. İnsanlar yaşarken edindikleri deneyimleri geçmiş, şimdi ve geleceğe atıfta bulunarak düzenlemekte ve anlamlandırmaktadırlar (Bluedorn, 2002; Zimbardo, 1994). Psikoloji, sosyoloji, eğitim, tıp ve benzerleri çeşitli farklı disiplinlerde gelecek oryantasyonu kavramına yer verildiği görülmektedir ve bu disiplinlerde gelecek oryantasyonu kişinin şimdiki zamandaki eylemlerinin gelecekteki sonuçları üzerine düşünmesi olarak tanımlanmaktadır. İnsanların çeşitli yaşam alanlarında ve farklı kültürlerde, gelecek hakkında düşünme eğilimlerinin geleceğe yönelik tutumlarıyla ilgili olduğu bilinmektedir (Peetz & Wohl, 2019). Gelecek oryantasyonu, sadece bilişsel yeteneklerin bireysel gelişimi ile ilişkili değildir aynı zamanda benliğin gelecekteki temsilcilerinden birisi olan motivasyon ile yakın ilişkilidir (Fusco vd., 2019). Gelecek zaman algısı, kişinin davranışlarını düzenlemekte, hedefler ve beklentiler oluşturmaktadır. Bununla birlikte, gelecek oryantasyonu kişinin farklı yaşam görevlerine ilişkin performansını etkileyerek hedeflerine ulaşım ulaşılamadığına ilişkin bir değerlendirme ortaya koymaktadır (Husman ve Shell, 2008).

Geleceği planlama yeteneğinin insan yaşamında çok erken yaşlarda başladığı ve ergenlik dönemine geldiği zaman ivme kazandığı bilinmektedir. İnsan yaşamında gelecek algısının 'yarın' kavramının fark edilmesiyle birlikte 3 yaştan itibaren başladığı; 4-5 yaş aralığındaki bireylerin ise sahip oldukları benlik ve gelecekteki benlikleri karşılaştırıldığında ise, inançları, istekleri ve bilgilerinin farklılık gösterdiği bilinmektedir (Atance & Methzhoff, 2005). Gelecek algısı, bu perspektiften ele alındığı zaman ergenlik dönemindeki bireyin yetişkinliğe geçiş aşamasında olduğu ve gelecek hakkında düşünüp plan yapmaya başladığı bilinmektedir (Super, 1980). Bu nedenle kişinin ergenlik döneminde akademik, sosyal ve kariyer yaşamına dair yaptığı planlama gelecekte sahip olacağı kaynakları etkilemektedir. Geleceği tasavvur etme yeteneği doğumdan itibaren başlayıp ergenlik döneminde hızlı bir şekilde artış gösterdiği için, özellikle ergenlik dönemindeki gelişim sonuçlarıyla ilgilidir (Johnson vd., 2014). Ergenlik dönemindeki birey gelecekte sahip olacağı eğitim fırsatlarını, kariyere yönelik hedeflerini, sahip olduğu ailesinin geleceğe ilişkin hedeflerinin etkisi hakkında düşünmektedir. Bu nedenle, gelecek oryantasyonu özellikle ülkemizdeki genç nüfus için önemini artarak koruyan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Geleceğe oryantasyonu pozitif yönde olan ergenlerin, kendilerine anlık keyif yaratabilecek durumlardan ve geçmişteki olumsuz deneyimlerinden etkilenme olasılıklarının daha düşük olduğu bilinmektedir (Zimbardo & Boyd, 1999). Coulter vd. (2023) ise gelecek oryantasyonunun bireyin temel gelişim görevlerinden birisi olduğuna dikkat çekmektedir. Bununla birlikte, gelecek oryantasyonu pozitif yönde olan gençlerin daha iyi uyum gösterdiklerine işaret etmektedir. Imbellone ve Laghi (2016) ise, gelecek oryantasyonu yüksek olan ergenlerin karşılaçacakları farklı fırsat ve engeller üzerine önceden düşündüklerini, bu durumun ise kariyere yönelik yetkinliklerini ve kariyer uyumlarını pozitif düzeyde etkilediğini ifade etmektedir.

Alanyazın incelendiğinde; gelecek oryantasyonu kavramının çeşitli değişkenlerle ilişkilerini inceleyen araştırmalar yapılmıştır. Gelecek oryantasyonunun akademik başarı ve akademik özyeterlilik (Lin vd., 2022; Mazzetti vd., 2020); algılanan ebeveyn desteği (Kerpelman vd., 2008) kariyer uyumu ve kariyer kararı (Ginevra vd., 2016); ebeveyn sosyo-ekonomik düzeyi ve öğrenme sürecine katılım (Chen vd., 2021); okul iklimi (Lindstorm Johnson vd., 2016); yaşam doyumu ve ebeveyn özerkliği (Bi vd., 2022); psikolojik dayanıklılık ve kariyer aidiyeti (Fusco vd., 2019) gibi farklı araştırma konuları ile birlikte çalışıldığı görülmektedir. Türkiye'de ve yurt dışında gelecek oryantasyonunu ölçmeyi amaçlayan çeşitli

araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmalar incelendiğinde, gelecek oryantasyonun ölçümü için farklı adlarla ölçme araçlarının geliştirildiği dikkat çekmektedir. Örneğin, Zimbardo ve Boyd (1999) tarafından geliştirilen Zaman Perspektifi Ölçeği, Steinberg vd. (2009) tarafından geliştirilen Gelecek Yönelimi Ölçeği ve Nurmi vd. (1995) tarafından geliştirilen Keşif ve Bağlılık Ölçeği en yaygın olarak kullanılan ölçme araçlarıdır. Keşif ve Bağlılık Ölçeği'nin (Nurmi vd., 1995) gelecek oryantasyonunu eğitim, kariyer ve aile olmak üzere üç bileşen ile ölçtüğü bilinmektedir. Türkiye'de gelecek oryantasyonunu ölçmek için farklı ölçme araçlarının geliştirildiği ve uyarlama çalışmalarının yapıldığı görülmektedir. Bunlar; Geleceğe İlişkin Tutum ölçeği (Güler, 2004), Gelecek Vizyonları Ölçeği (Akça vd., 2008), Olumlu Gelecek Beklentisi Ölçeği (İmamoğlu, 2001), Gelecek Beklentisi Ölçeği (Şimşek, 2012) ve Ergen Gelecek Beklentileri Ölçeği (Tuncer,2011) çalışmaları yapılmıştır. Nurmi (1989) gelecek oryantasyonu kavramının motivasyon, umut, iyimserlik gibi kavramları kapsadığını ileri sürmektedir. Bu görüşten yola çıkarak, gelecek oryantasyonunu ölçmek amacıyla geliştirilmiş ve uyarlanmış ölçme araçlarının başarılı olmaya ilişkin inançları ölçme noktasında sınırlı düzeyde etkili oldukları söylenebilir. Oysa, geleceğe yönelik bir karar verirken başarı kavramının büyük önem arz ettiği ileri sürülmektedir (Chodkiewicz & Boyle, 2017; Grover & O'Flaherty, 2016). Türkiye'deki ergenlerin gelecek oryantasyonlarının ölçümünde kullanılan Ergen Gelecek Beklentileri Ölçeği (Tuncer, 2011) incelendiğinde, geleceğe yönelik kararları verirken önemli olan başarı kavramını içermediği görülmektedir. Bununla birlikte ölçeğin din ve toplum, sağlık ve yaşam, evlilik ve aile gibi alt boyutlarının var olması ergenlerin geleceğe ilişkin alacağı kararlarda farklı faktörlerin vurgulandığını göstermektedir. Uyarlama çalışması yapılan Gelecek Oryantasyonu Ölçeğinde ise, kişinin yaşamında sergilemiş olduğu başarı ve akademik başarıya yer verilmektedir. Bu nedenle, bu araştırmada başarı kavramını da içeren Bowen ve Richman (2008) tarafından geliştirilen Gelecek Oryantasyonu Ölçeği'ni (GOÖ) Türk lise öğrencilerine uyarlamak amaçlanmıştır. Bu amaç için öncelikle a) Orijinali İngilizce olan GOÖ'nin Türkçeye çevirisi çalışmaları yapılmıştır b) Orijinal Ölçeğin yapısının Türkiye'deki lise öğrencileri örnekleminde de geçerli olup olmadığını belirlemek için verilere doğrulayıcı faktör analizi uygulaması yapılmıştır. c) GOÖ'nin ölçüt bağıntılı geçerliği için, bu ölçeğin puanı ile Sürekli Umut Ölçeği (Akman ve Korkut, 1996) ve Geleceğe İlişkin Umut Ölçeği (Güler, 2004) puanları arasındaki ilişkiler incelemiştir. GOÖ'nin güvenilirliği için, Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır.

YÖNTEM

Çalışma Grubu

Çalışma grubu, 151'i (%59.2) kız ve 102'si (%40) erkek öğrenci olmak üzere toplam 253 lise öğrencisinde oluşmaktadır. Veriler Anadolu Lisesi, Sosyal Bilimler Lisesi, Fen Lisesi ve BİLSEM'de öğrenim görmekte olan lise öğrencilerinden toplanmıştır. Çalışma grubundaki öğrencilerin 18'i (%7.1) hazırlık sınıfında, 26'sı (%10.2) dokuzuncu sınıfta, 68'i (%26.7) onuncu sınıfta, 81'i (%31.8) onbirinci sınıfta, 62'si (%24.3) onikinci sınıfta öğrenim görmektedir. Araştırmanın çalışma grubu kolay erişilebilen örnekleme yöntemi ile oluşturulmuştur.

İşlem

Araştırmanın tüm aşamalarında etik ilke ve esaslara uygun olarak hareket edilmiştir. Önce Türkiye'deki lise öğrencilerine uyarlaması yapılacak Gelecek Oryantasyonu Ölçeği'nin (GOÖ) yazarlarından GOÖ'nin uyarlaması için izin istenmiştir. Sürekli Umut Ölçeği'ni (Akman & Korkut, 1996) ve Geleceğe İlişkin Umut Ölçeği'ni (Güler, 2004) GOÖ'nin ölçüt bağıntılı geçerlik çalışmasında kullanmak için ölçeği geliştiren

sorumlu yazarlardan izin istenmiştir. Bu aşamanın ardından Gazi Üniversitesi Etik Komisyonuna başvurarak gerekli izin alınmıştır. Gazi Üniversitesi Etik Komisyonundan izin aldıktan sonra Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) bağlı liselerde öğrenim gören öğrencilerinden veri toplamak için başvuru yapılmış ve gerekli izin alınmıştır. Veri toplama sürecinde katılımcılara ve ebeveynlere bilgilendirmiş onam formları sunulmuş ve istedikleri takdirde araştırmadan çekilebilecekleri yönünde açıklamalar yapılmıştır. Araştırma sürecinde katılımcılar için tanımlayıcı herhangi bir kişisel bilgiye yer verilmemiştir. Araştırma kapsamında yer alan veri toplama araçları ve kişisel bilgi formu okul psikolojik danışmanı ve branş öğretmenleri tarafından veri toplama günü sınıfında bulunan ve araştırmaya katılmaya gönüllü öğrencilere uygulanmıştır. Uygulama öncesinde Gelecek Oryantasyonu Ölçeği, Sürekli Umut Ölçeği ve Geleceğe İlişkin Umut Ölçeği yönergeleri uygulayıcılar tarafından okunmuş olup ve araştırmacının amacı hakkında kısa bilgi verilmiştir. Araştırmanın verileri 2021-2022 eğitim öğretim yılı içerisinde toplanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu. Araştırmacılar tarafından Kişisel Bilgi Formu hazırlanmıştır. Bu formda cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, sosyo-ekonomik düzey ve akademik başarı düzeyi ile ilgili sorular sorulmuştur.

Gelecek Oryantasyonu Ölçeği. Gelecek Oryantasyonu Ölçeği'nin orijinali Bowen ve Richman (2008) tarafından ortaokul ve lise öğrencileri için geliştirilmiştir. Ölçekteki maddeler özellikle gençlerin geleceğe ilişkin amaçlarına odaklanmaktadır. Ölçek 12 maddeden oluşmaktadır. Ölçek öğrencilerin geleceğe ilişkin pozitif algularını, başarılı olacaklarına dair inançlarını ve lise eğitimini tamamlayıp üniversiteye devam etmelerini içeren ifadeleri/maddeleri içermektedir. Ölçek 4'lü likert tipindedir (1= Kesinlikle katılmıyorum, 4=Kesinlikle katılıyorum). Ölçek maddeleri duygusal boyutundaki "başarılı bir hayatım olacağına inanırım", bilişsel boyutundaki "okul başarısı ve hayat başarısı arasında güçlü bir bağ olduğunu düşünürüm" ve davranışsal boyutundaki "iyi bir geleceğe sahip olma şansını artırabilmek için iyi seçimler yapmaya çalışırım" ifadeleriyle Gelecek Oryantasyonu tanımının çok yönlü unsurlarıyla tutarlıdır. Ölçeğin güvenilirliği için Cronbach Alpha katsayısı .86 olarak hesaplanmıştır. Bu araştırma için hesaplanan Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı .83 olarak bulunmuştur.

Sürekli Umut Ölçeği. Sürekli Umut Ölçeği'nin (SUÖ) Snyder vd. (1991) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin Türk kültürüne uyarlama çalışmaları ise Akman ve Korkut (1993) tarafından yapılmıştır. SUÖ 15 yaş üzerindeki bireylere uygulanmaktadır. Toplam 12 maddeden oluşan ölçekte, umudun *alternatif yollar düşüncesi* ve eyleyici düşünce boyutları olmak üzere dörder madde bulunmaktadır. SUÖ'nin güvenilirliği için Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır. Buna göre *Eyleyici düşünce boyutu için* .71 ile .76, *alternatif yollar düşüncesi* boyutu için .63 ile .80, ölçeğin toplamı için .74 ile .84 arasında olduğu tespit edilmiştir. Testin tekrarı yöntemi ile 3 hafta ara ile hesaplanan kararlılık katsayıları ölçeğin toplamı için, 8 hafta ara ile .85, 10 hafta ara ile .73 olarak bulunmuştur.

Ölçeğin Türk kültürüne uyarlama çalışmaları Akman ve Korkut (1993) tarafından yapılmıştır. Türkçe SUÖ'nin faktör yapısını belirlemek için Türkiye'deki ortaokul öğrencilerinden toplanan verilere doğrulayıcı faktör analizi (DFA) uygulanmıştır. DFA sonuçları Türkçe SUÖ'nin maddelerin orijinal ölçeğin yapısından farklı olarak tek bir faktörde toplandığını göstermiştir. Türkçe SUÖ'nin güvenilirliği için iç tutarlılık katsayısı .65 olarak bulunmuştur. Türkçe SUÖ'nin güvenilirliği için 4 hafta ara ile test tekrar test tekniğiyle hesaplanan kararlılık katsayısı .66 olarak hesaplanmıştır. Sunulan bu araştırmada ise iç tutarlılık katsayısı .49 olarak bulunmuştur.

Geleceğe İlişkin Tutum Ölçeği. Geleceğe İlişkin Tutum Ölçeği (GİTÖ) Güler (2004) tarafından geliştirilmiş olup geleceğe yönelik tutum ve yönelimleri ölçmeyi amaçlamaktadır. GİTÖ, olumlu (positive), korkulu (fearful) ve planlı yönelim (planful) olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır. GİTÖ uzun ve kısa form olmak üzere iki formdan oluşmaktadır. Uzun form 40 maddeden, kısa form ise 15 maddeden oluşmaktadır. Araştırma kapsamında ölçüt bağıntı geçerliğini incelemek amacıyla 15 maddelik kısa form kullanılmış olup alt boyutlara yer verilmemiştir. Ölçek “Geleceğe dair planlar yaparım”, “Hayatın bana ne getireceğini bilmemek beni huzursuz ediyor” gibi maddeler içermektedir. Ölçeğin güvenirlik katsayıları incelendiği zaman olumlu, korkulu yönelim ve planlı yönelim alt boyutları için sırasıyla .80, .81, ve .79; tüm ölçek için ise .84 olarak bulunmuştur. Olumlu, korkulu ve planlı yönelimlerin ve GİTÖ'nin sırasıyla test-tekrar-test katsayıları sırasıyla .70, .76, .71 ve .78 olarak bulunmuştur (Güler, 2004). Bu çalışmada GİTÖ'nin 15 maddelik kısa formu için iç tutarlılık katsayısı ise .62 olarak hesaplanmıştır.

Gelecek Oryantasyonu Ölçeği Türkçe Formunun Oluşturulması

Bowen ve Richman (2008) tarafından geliştirilen Gelecek Oryantasyonu Ölçeği'nin (Future Orientation Scale) uyarılama çalışması için önce Türkçe'ye çevirisi yapılmıştır. Bunun için, ölçek maddeleri psikolojik danışma ve rehberlik alanında uzman ve İngilizceye hâkim üç öğretim üyesi tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir. Bu üç Türkçe çeviri formdaki ölçek maddeleri araştırmacılar tarafından karşılaştırılmıştır. GOÖ'nin Türkçeye çeviri 3 formunun birbirlerine oldukça benzer oldukları görülmüş ve böylece ölçeğin Türkçe formu oluşturulmuştur. Türkçe formun İngilizce dil bilimi alanında uzman bir öğretim üyesi tarafından İngilizceye geri çevirisi yapılmıştır. Bu geri çeviri İngilizce form GOÖ'nin İngilizce orijinal formu ile karşılaştırılmış ve Türkçe taslak GOÖ oluşturulmuştur.

BULGULAR

Gelecek Oryantasyonu Ölçeği'nin Geçerliği ve Güvenirliğine İlişkin Bulgular

Betimsel İstatistikler. GOÖ'nin faktör yapısını belirlemek için verilere doğrulayıcı faktör analizi (DFA) uygulanmıştır. Ancak DFA öncesi bazı istatistiksel işlemlerin yapılması gerekmektedir. DFA öncesinde frekans tabloları aracılığıyla minimum ve maksimum değerler kontrol edilmiştir. Tek değişkenli aykırı değerleri tespit edebilmek için standartlaştırılmış z puanları incelenmiştir. Tabachnick ve Fidell (2013)'e göre $\pm 3,29$ aralığının dışındaki değerler aykırı değerler olarak kabul edilmektedir. Buna göre yapılan analizler doğrultusunda tek değişkenli aykırı değer tespit edilmemiştir. Aynı zamanda bu çalışmada örneklem büyüklüğünün test edilebilmesi için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, KMO katsayısı .862, kare değeri 932.441 ($p < .001$) bulunmuştur. Bu değerler örneklem büyüklüğünün yeterli ve ölçme verilerinin faktör analizini gerçekleştirmek için uygun olduğunu ortaya koymaktadır (Field, 2005). Tek değişkenli normalliği test etmek için ise çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiştir. Çarpıklık değerinin ± 3 'ten büyük olması (Chou & Bentler, 1995), basıklık değerinin ise ± 10 'dan büyük olması (Kline, 2005) verilerin normal dağılmadığına işaret etmektedir. Bu doğrultuda GOÖ'nin tüm maddelerinin literatürde yer alan kriterleri sağladığı görülmektedir. Normallik varsayımına ilişkin ilgili bilgiler Tablo 1' de sunulmuştur.

Tablo 1. Gelecek Oryantasyonu Ölçeği'nin Madde Faktör Yüğü, Maddelerin Ortalama, Standart Sapma, Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

Madde	Standardize madde faktör yükü	X	SS	Çarpıklık	Basıklık
F1	.50	2.34	.903	.05	-.82
F2	.57	2.54	.775	-.27	-.32
F3	.43	3.44	.803	-1.55	2.07
F4	.28	3.11	.679	-.56	.74
F5	.72	2.56	.780	-.26	-.32
F6	.54	3.05	.708	-.81	1.36
F7	.83	2.33	1.011	.15	-1.08
F8	.48	2.86	.822	-.42	-.25
F9	.54	2.76	.869	-.39	-.43
F10	.60	3.68	.671	-2.33	5.38
F11	.67	3.70	.568	-2.08	5.06
F12	.65	3.10	.835	-.77	.14

n=253 Bütün madde faktör yükleri $p < .001$ düzeyinde anlamlıdır.

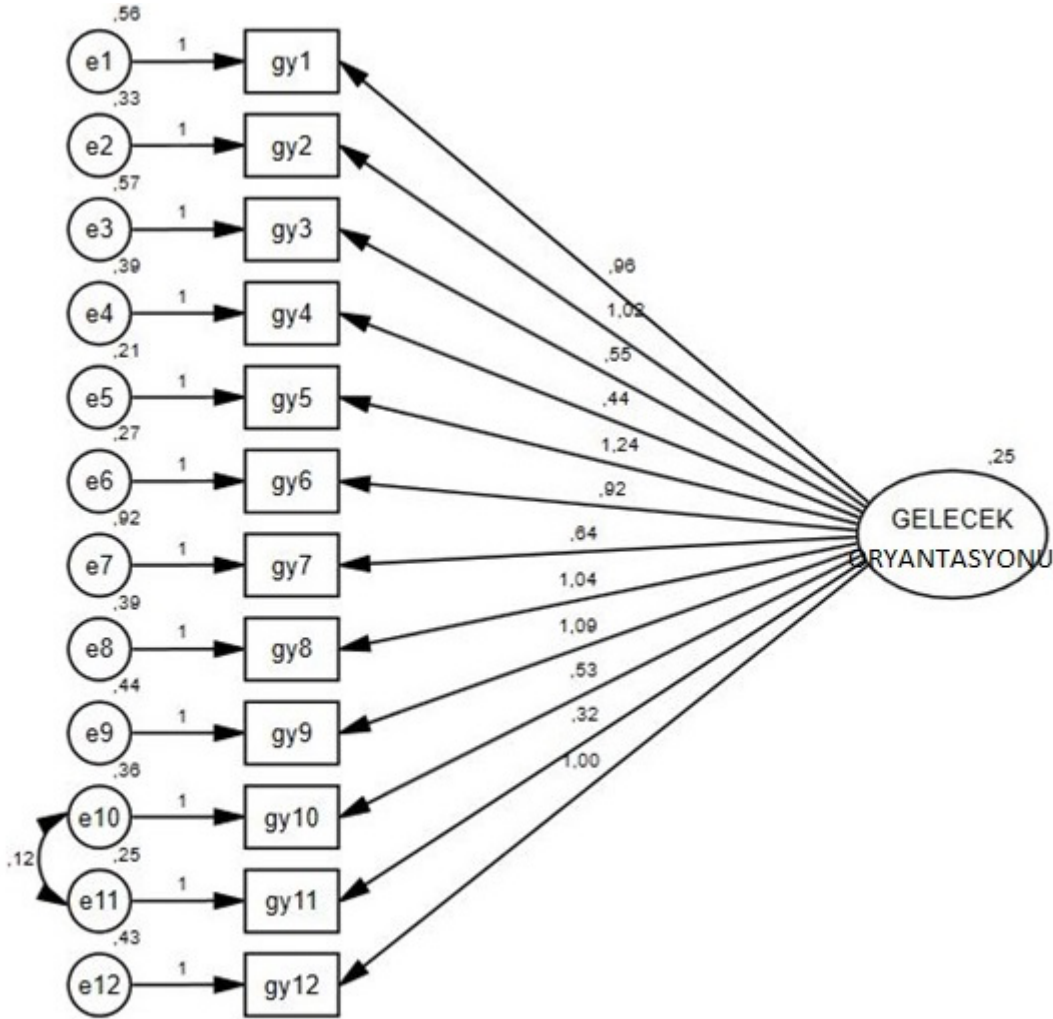
Türkçe GOÖ'nin standardize edilmiş madde faktör yüklerinin Tablo 2'de yer alan verilere göre $0.29 < \lambda < 0.84$ aralığında olduğu görülmektedir. Türkçe GOÖ'nin tüm maddelerinin faktör yüklerinin 4. madde haricinde istenen düzeyde ($\lambda > 0.30$; Tabachnick & Fidell, 2013) olduğu aynı zamanda ölçeğin tüm maddelerinin gelecek oryantasyonunu ölçmeye ilişkin yeterli ölçümü sağladığı görülmektedir.

GOÖ'nin Yapı Geçerliğine İlişkin Bulgular. GOÖ'nin Türk lise öğrencileri için yapı geçerliliğini belirlemek için n=253 lise öğrencisinden toplanan verilere doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Model tanımlanmasında modelin 12 maddeden oluşan tek faktör ile temsil edileceği denencesi sınanmıştır. Bu kapsamda ilgili ölçme modelinin de genel uyum katsayıları incelenmiş olup CMIN/DF değeri 3.211, RMR değeri .038, GFI değeri .893, AGFI değeri .846, TLI değeri .816, CFI değeri .850, NFI değeri .798, RMSEA değeri .093, $p < 0.01$, olarak elde edilmiştir. Ki-kare değerinin 5'in altında olması kabul edilebilir uyumu, GFI değerinin .85'den büyük olmasının kabul edilebilir uyumu göstermesine (Hu ve Bentler, 1999) rağmen RMSEA, CFI, TLI değerlerinin uyum indekslerinin uygun olmaması nedeniyle model uyum indekslerini iyileştirmek amacıyla modifikasyon indeksleri değerlendirilmiştir. Byrne (2013) madde içeriğinde var olan örtüşmelerin hata kovaryanslarına yol açabileceğini belirtmektedir. Bu nedenle aynı faktörü açıklayan 10. ve 11. maddelerin anlamlarının da birbirine yakın olduğu görüldüğünden gerekli modifikasyonlar yapılmış ve analiz işlemleri yeniden tekrarlanmıştır. Yapılan modifikasyon sonrası DFA sonuçları genel uyum katsayılarının $\chi^2=127,890$; $sd=53$; $p=0.00$; $\chi^2/sd= 2,413$; RMSEA= .074, CFI= .906, GFI=.922 ve RMR=.035 SRMR=.060 olduğunu göstermiştir. Bu bulgular, Xiao ve Bowen (2018) tarafından bulunan geçerlik ve güvenilirlik analizi çalışmaları ($\chi^2 = 337.864$, $df = 222$; CFI = 0.995; TLI = 0.995; RMSEA = 0.035) ile karşılaştırıldığında, GOÖ için ortaya çıkan model uyum kriterlerinin istenilen sınırdan olduğu görülmektedir (Kline, 2011).

Tablo 2. Gelecek Oryantasyonu Ölçeği doğrulayıcı faktör analizi sonuçları

χ^2	Sd	χ^2/sd	RMSEA	SRMR	CFI	GFI	RMR
127.890	53	2.413	.074	.060	.906	.922	.035

Şekil 1. Gelecek Oryantasyonu Ölçeği Birinci Düzey Doğrulamalı Faktör Analizi

CMIN=127,890; DF=53; p=,000; CMIN/DF=2,413, RMSEA=,074; GFI=,922; CFI=,906

Gelecek Oryantasyonu Ölçeği'nin Güvenirlik Çalışmalarına İlişkin Bulgular

Gelecek Oryantasyonu ölçeğinin güvenirligine ilişkin kanıt sağlamak amacıyla iç tutarlık katsayısı hesaplanmış olup gelecek oryantasyonu ölçeğinin toplam puanının Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısının .83 olarak hesaplandığı bulunmuştur. Bu değerin ölçek için iyi düzeyde güvenirlilik sağladığı söylenebilir (Nunnally ve Bernstein, 1994).

Gelecek Oryantasyonu Ölçeği'nin Ölçüt Bağıntılı Eş Zamanlı Geçerliğine İlişkin Bulgular

Bu araştırmada Gelecek Oryantasyonu Ölçeğinin bir ölçüte dayalı geçerliğine ilişkin kanıt sağlamak amacıyla GOÖ ortalama puanları ile Geleceğe İlişkin Tutum Ölçeği (Güler, 2004) ve Sürekli Umud Ölçeği (Akman & Korkut, 1993) ortalama puanları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Gelecek Oryantasyonu Ölçeği puanları ile Geleceğe İlişkin Tutum ölçeği ve Sürekli Umud Ölçeği puanları arasındaki ilişkiler ve betimsel istatistikler Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 3. Gelecek Oryantasyonu Ölçeği ile Geleğe İlişkin Tutum Ölçeği ve Sürekli Umut Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkiler ve Betimsel İstatistikler

	Korelasyonlar		Betimsel istatistik		
	Geleceğe İlişkin Tutum Ölçeği	Sürekli Umut Ölçeği	X (SS)	Çarpıklık	Basıklık
Toplam Gelecek Oryantasyonu Ölçeği	.316**	.408**	16.30	-.563	.330

p<0.01**

Tablo 3 incelendiğinde, öğrencilerin GOÖ'nden aldıkları puanlar ile Geleceğe İlişkin Tutum Ölçeği'nden aldıkları puanlar arasında anlamlı, pozitif ve orta düzeyde ($r = .316, p < 0.01$) ve Sürekli Umut Ölçeği'nden aldıkları puanlar arasında anlamlı, pozitif ve orta düzeyde ($r = .408, p < 0.01$) ilişkiler bulunmuştur. Araştırma bulgusu GOÖ' nin eş zamanlı geçerliği için kanıt sağladığını göstermektedir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu çalışmada orijinali Bowen ve Richman (2008) tarafından geliştirilen Gelecek Oryantasyonu Ölçeği'ni (GOÖ) Türkiye'deki lise öğrencilerine uyarlamak amaçlanmıştır. Bu amaç için öncelikle GOÖ'nin Türkçe çeviri formu oluşturulmuştur. Orijinal GOÖ'nin 12 maddeli ve tek faktörlü yapısının Türkiye'deki lise öğrencilerinden oluşturulan örneklem için de geçerliği verilere DFA uygulanarak test edilmiştir. Öğrencilerin GOÖ puanları ile Geleceğe İlişkin Tutum Ölçeği puanları ve Sürekli Umut Ölçeği puanları arasındaki ilişkiler GOÖ'nin ölçüt bağıntılı geçerliğine kanıt göstermek için incelenmiştir. GOÖ'nin güvenilirliğini belirlemek için Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı hesaplanmıştır.

Türkçe GOÖ'nin faktör yapısını belirlemek için lise öğrencileri verilerine DFA uygulanmıştır. DFA sonuçları orijinal GOÖ'nin tek faktörlü ve 12 maddeli yapısının Türk lise öğrencileri için de geçerli olduğunu göstermiştir. GOÖ'nin güvenilirliğini belirlemek için Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı incelenmiş olup .83 olduğu görülmektedir. Elde edilen bu sonuçlar ışığında Gelecek Oryantasyonu Ölçeğinin iyi düzeyde bir güvenilirlik değerine sahip olduğu görülmektedir (Nunnally & Bernstein, 1994).

Türkçe Gelecek Oryantasyonu Ölçeğinin ölçüt bağıntılı geçerliği için Gelecek Oryantasyonu Ölçeğinin toplam puanları ile Sürekli Umut Ölçeği'nin ve Geleceğe İlişkin Tutum Ölçeği'nin toplam puanları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Analiz sonuçları, öğrencilerin Gelecek Oryantasyonu Ölçeği'nden aldıkları puanlar ile Geleceğe İlişkin Tutum Ölçeği'nden aldıkları puanlar arasında anlamlı, pozitif ve orta düzeyde ($r = .316, p < 0.01$) ve Sürekli Umut Ölçeği'nden aldıkları puanlar arasında anlamlı, pozitif ve orta düzeyde ($r = .408, p < 0.01$) ilişki olduğunu göstermiştir. Bu bulgular da Gelecek Oryantasyonu Ölçeğinin ölçüt bağıntılı geçerliği için destek sağlamıştır.

Türkçe Gelecek Oryantasyonu Ölçeği'nin geçerliği ve güvenilirliği için yapılan çalışmaların sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde, bu ölçeğin Türk lise öğrencilerinin gelecek oryantasyonlarını ölçmek amacıyla kullanılabilir olduğu iyi psikometrik özelliklere sahip bir ölçme aracı olduğu söylenebilir. Ayrıca bu çalışmada uyarlanan Gelecek Oryantasyonu Ölçeği Türkiye'deki benzer amaçlı diğer ölçeklerden *başarılı olmaya ilişkin inançları* da ölçmesi bakımından farklıdır. Bu farkın bir bakıma Gelecek Oryantasyonu Ölçeği'ne önceki benzer amaçlı ölçeklere göre bir üstünlük kattığı düşünülebilir. Ölçeğin bu özelliklerine dayanarak Gelecek Oryantasyonu Ölçeğinin gelecekte yapılacak teorik ve uygulamalı araştırmalarda lise öğrencilerinin gelecek oryantasyonlarını ölçmek için kullanılması önerilmektedir.

Gelecek Oryantasyonu Ölçeğini psikolojik danışmanlarının lise öğrencilerinin gelecek oryantasyonlarının ölçümüne gereksinim duyulacak bireyle ve grupla psikolojik danışma yapma, psiko eğitim programlarını uygulama çalışmalarında kullanabilecekleri önerilmektedir.

Bu sunulan araştırmanın yukarıda da anlatıldığı gibi ilgili literatüre önemli katkılarına rağmen bazı sınırlılıkları vardır. Birincisi, bu çalışmada çalışma grubu kolay erişilebilen örnekleme yöntemi kullanılarak oluşturulmuştur. Gelecek araştırmalarda örneklemin evreni temsil etme gücünü artırmak için seçkisiz örnekleme yönteminden yararlanılabilir. İkincisi, Gelecek Oryantasyonu Ölçeğinin güvenilirliğinin güçlendirilmesi için gelecekte yapılacak araştırmalarda testin tekrarı yöntemi ile ölçeğin kararlılığının belirlenmesi çalışmasının yapılması önerilmektedir.

Yurt dışında gelecek oryantasyonunun umut (Barnett, 2014; Miao vd., 2021), öz-güven (Jackman & MacPhee, 2017; Khampirat, 2020), öz- yetkinlik (Kerpelman & Mosher, 2004; Kim vd., 2019) gibi kişilikle ilgili değişkenlerle ilişkiler gösterdiği ve bu değişkenlerin gelecek oryantasyonunda önemli roller oynadıkları belirlenmiştir. Türkiye’de de benzer araştırmaların yapılması önerilmektedir. Gelecek Oryantasyonu Ölçeği’nin, bağlamsal (ebeveyn, arkadaş, sosyal destekleri, ebeveyn tutumları vb.), demografik ve durumsal (cinsiyet, yaş, sosyo-ekonomik düzey, karar verme durumları vb.) değişkenlerle ilişkilerini inceleyecek gelecek araştırmaların yapılması da önerilmektedir. Söz konusu önerilen bu teorik araştırmaların sonuçları lise öğrencisi ergenlerin gelecek oryantasyonlarıyla ilişkiler gösteren ve etkileyen değişkenlerin belirlenmesini sağlayacaktır. Belirlenen bu değişkenler lise öğrencilerinin gelecek oryantasyonlarını geliştirmeyi amaçlayan grup rehberliği, grupla psikolojik danışma, psiko eğitim ve benzerleri müdahale programlarının amaç ve içeriklerinin belirlenmesine kaynaklık edeceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akça, M. Ş., Korkmaz, O. ve Alkal, A. (2018). Gelecek Vizyonları Ölçeği Türkçe Formu Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Kariyer Psikolojik Danışmanlığı Dergisi*, 1(1), 1-21.
- Akman, Y. & Korkut, F. (1993). Umut ölçeği üzerine bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9, 193-202.
- Atance, C. M., & Meltzoff, A. N. (2005). My future self: Young children’s ability to anticipate and explain future states. *Cognitive Development*, 20(3), 341–361. <https://doi.org/10.1016/j.cogdev.2005.05.001>
- Barnett, M. D. (2014). Future orientation and health among older adults: The importance of hope. *Educational Gerontology*, 40(10), 745-755. <https://doi.org/10.1080/03601277.2014.898496>
- Bi, X.; Wang, S., & Ji, Y. (2022). Parental autonomy granting and adolescents’ life satisfaction: the mediating roles of emotional self-efficacy and future orientation. *Journal of Happiness Studies*, 23 (5), 2113-2135. <https://doi.org/10.1007/s10902-021-00486-y>
- Bluedorn, A. C. (2002). *The human organization of time: Temporal realities and experience*. Stanford University Press.
- Bowen, G. L. & Richman, J. M. (2008). *School success profile*. Chapel Hill, NC: Jordan Institute for Families, School of Social Work, University of North Carolina at Chapel Hill.
- Byrne, B. M. (2013). Structural equation modeling with LISREL, PRELIS, and SIMPLIS: Basic concepts, applications, and programming. Psychology.
- Chen, J. J., Jiang, T. N., & Liu, M. F. (2021). Family socioeconomic status and learning engagement in Chinese adolescents: the multiple mediating roles of resilience and future orientation. *Frontiers in Psychology*, 12, 714346. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.714346>

- Chodkiewicz, A. R., & Boyle, C. (2017). Positive psychology school-based interventions: A reflection on current success and future directions. *Review of Education Oxford*, 5(1), 60-86. <https://doi.org/10.1002/rev3.3080>
- Chou, C. P., & Bentler, P. M. (1995). Estimates and tests in structural equation modeling.
- Coulter, K., Delgado, M. Y., Nair, R. L., McClelland, D. J., Thomas, R., Nuno, V. L., & Carvajal, S. (2023). Future orientation and Latinx adolescent development: A scoping review. *Adolescent Research Review*, 8(2), 195-218. <https://doi.org/10.1007/s40894-022-00190-9>
- Field, A.P. (2005) *Discovering Statistics Using SPSS*. Sage Publications.
- Fusco, L., Sica, L. S., Boiano, A., Esposito, S., & Aleni Sestito, L. (2019). Future orientation, resilience and vocational identity in southern Italian adolescents. *International Journal for Educational and Vocational Guidance*, 19, 63-83. <https://doi.org/10.1007/s10775-018-9369-2>.
- Ginevra, M. C., Pallini, S., Vecchio, G. M., Nota, L., & Soresi, S. (2016). Future orientation and attitudes mediate career adaptability and decidedness. *Journal of Vocational Behavior*, 95, 102-110. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2016.08.003>
- Grover, R., & O'Flaherty, K. (2016). *Present Successes and Future Challenges in Honors Education*. Rowman & Littlefield.
- Güler, A. (2004). *Relationship between self-construals and future time orientations*. [Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1-55. <https://doi.org/10.1080/10705519909540118>
- Husman, J., Shell, D. F. (2008). Beliefs and perceptions about the future: a measurement of future time perspective. *Learning and Individual Differences* 18(2), 166-175. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2007.08.001>
- Jackman, D. M., & MacPhee, D. (2017). Self-esteem and future orientation predict adolescents' risk engagement. *The Journal of Early Adolescence*, 37(3), 339-366. <https://doi.org/10.1177/0272431615602756>
- Johnson, S. R. L., Blum, R. W., & Cheng, T. L. (2014). Future orientation: A construct with implications for adolescent health and wellbeing. *International journal of adolescent medicine and health*, 26(4), 459-468. <https://doi.org/10.1515/ijamh-2013-0333>
- İmamoğlu, E. O. (2001). Need for Cognition Versus Recognition: Self and Family Related Correlates. Yayınlanmamış Makale. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Kerpelman, J. L., & Mosher, L. S. (2004). Rural African American adolescents' future orientation: The importance of self-efficacy, control and responsibility, and identity development. *Identity*, 4(2), 187-208. https://doi.org/10.1207/s1532706xid0402_5
- Kerpelman, J. L., Eryigit, S., & Stephens, C. J. (2008). African American adolescents' future education orientation: Associations with self-efficacy, ethnic identity, and perceived parental support. *Journal of Youth and Adolescence*, 37, 997-1008. <https://doi.org/10.1007/s10964-007-9201-7>
- Khampirat, B. (2020). The relationship between paternal education, self-esteem, resilience, future orientation, and career aspirations. *Plos one*, 15(12). <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0243283>
- Kline, T. J. (2005). *Psychological testing: A practical approach to design and evaluation*. Sage publications.
- Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling*. Guilford Press.

- Kim, D. H., Bassett, S. M., So, S., & Voisin, D. R. (2019). Family stress and youth mental health problems: Self-efficacy and future orientation mediation. *American Journal of Orthopsychiatry*, 89(2), 125. <https://doi.org/10.1037/ort0000371>
- Lin, S., Longobardi, C., & Bozzato, P. (2022). The Impact of Academic Self-efficacy on Academic Motivation: The Mediating and Moderating Role of Future Orientation Among Italian Undergraduate Students. In *Academic Self-efficacy in Education: Nature, Assessment, and Research* (pp. 191-209). Springer Singapore.
- Lindstrom Johnson, S., Pas, E., & Bradshaw, C. P. (2016). Understanding the association between school climate and future orientation. *Journal of Youth and Adolescence*, 45, 1575-1586. <https://doi.org/10.1007/s10964-015-0321-1>
- Mazzetti, G., Paolucci, A., Guglielmi, D., & Vannini, I. (2020). The impact of learning strategies and future orientation on academic success: The moderating role of academic self-efficacy among Italian undergraduate students. *Education Sciences*, 10(5), 134. <https://doi.org/10.3390/educsci10050134>
- Miao, M., Zheng, L., & Gan, Y. (2021). Future-oriented function of meaning in life: Promoting hope via future temporal focus. *Personality and Individual Differences*, 179, 110897. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.110897>
- Nunnally, J. C., & Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory*. McGraw-Hill.
- Nurmi, J. E. (1989). Development of orientation to the future during early adolescence: a four-year longitudinal study and two cross-sectional comparisons. *International Journal of Psychology*, 24(1-5), 195-214. <https://doi.org/10.1080/00207594.1989.10600042>
- Nurmi, J. E., Poole, M. E., & Seginer, R. (1995). Tracks and transitions-a comparison of adolescent future-oriented goals, explorations, and commitments in Australia, Israel, and Finland. *International Journal of Psychology*, 30(3), 355-375. <https://doi.org/10.1080/00207599508246575>
- Peetz, J., & Wohl, M. J. (2019). Perceiving time through group-based glasses: Collective temporal orientation. *British Journal of Social Psychology*, 58(3), 609-629. <https://doi.org/10.1111/bjso.12291>
- Seginer, R. (2009). *Future orientation: Developmental and ecological perspectives*. Springer.
- Steinberg, L., Graham, S., O'Brien, L., Woolard, J., Cauffman, E., & Banich, M. (2009). Age differences in future orientation and delay discounting. *Child Development*, 80(1), 28-44. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2008.01244.x>
- Super, D. (1980). A life-span, life-space approach to career development. *Journal of Vocational Behavior*, 16(3), 282-298. [https://doi.org/10.1016/0001-8791\(80\)90056-1](https://doi.org/10.1016/0001-8791(80)90056-1)
- Şimşek, H. (2012). Future expectations of high school students in southeastern Turkey: Factors behind future expectations. *Journal of Theoretical Educational Science*, 5(1), 90-109.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics*. Pearson.
- Tuncer, M. (2011). Ergen Gelecek Beklentileri Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması. *Electronic Turkish Studies*, 6(3). <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.2335>.
- Zimbardo, P. G. (1994). Transforming California's prisons into expensive old age homes for felons: Enormous hidden costs and consequences for California's taxpayers. Center for Juvenile and Criminal Justice.

Zimbardo, P. G., & Boyd, J. N. (1999). Putting time in perspective: A valid, reliable, individual differences metric. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77(6), 1271–1288. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.77.6.1271>

Extended Abstract

Introduction: Future orientation is defined as the conscious representation and self-restructuring of future images (Seginer, 2009). Time perception is one of the most important characteristics a person has. Future orientation is not only related to the individual development of cognitive abilities, but is also closely related to motivation, which is one of the future representatives of the self (Fusco et al., 2019). The perception of future time regulates a person's behavior and creates goals and expectations.

It is known that the ability to plan the future begins at a very early age in human life and gains momentum in adolescence. The individual in adolescence thinks about the educational opportunities he will have in the future, his career goals, and the impact of his family's future goals. For this reason, future orientation emerges as a concept that increasingly maintains its importance, especially for the young population in our country. It is known that adolescents with positive expectations for the future are less likely to be affected by situations that may create momentary pleasure and negative experiences in the past (Zimbardo & Boyd, 1999). Imbellone and Laghi (2016) also study the different opportunities and obstacles that adolescents with high future orientation will encounter in advance. They state that they think that this situation positively affects their career-related competencies and career adaptability.

To measure future orientation in Turkey, the Future Attitude Scale (Güler-Edwards, 2004), Future Visions Scale (Akça et al., 2008), Positive Future Expectation Scale (İmamoğlu, 2001), Future Expectation Scale (Şimşek, 2012) and Adolescent Future Expectations Scale (Tuncer, 2011) studies were conducted. Nurmi (1989) suggests that the concept of future orientation includes concepts such as motivation, hope and optimism. Based on this view, it can be said that adaptation measurement tools developed in Turkey to measure future orientation are limitedly effective in measuring the concept of success. However, it is known that the concept of success is of great importance when making a decision for the future (Chodkiewicz & Boyle, 2017; Grover & O'Flaherty, 2016). The Adolescent Future Expectations Scale (Tuncer, 2011), which is used to measure the future orientation of adolescents in Turkey, has a It does not include the concept of success, which is important when making decisions. For this reason, this study aimed to adapt the Future Orientation Scale (FOS) developed by Bowen and Richman (2008), which includes the concept of success, to high school students in Turkey.

Method: The study group consists of a total of 253 high school students enrolled in Anatolian High School, Social Sciences High School, Science High School of which 151 (59.2%) are female and 102 (40%) male students. The study group was formed using the easily accessible sampling method. The ages of the students in the study group vary between 15 and 18, and the average age is $\bar{X} = 14.57$ ($SD = 1.90$). Personal Information Form, Future Orientation Scale, Dispositional Hope Scale and the Attitudes Towards the Future Scale were used to collect data in this study. Descriptive statistics and Cronbach's α coefficient were calculated in the analysis of the data. The data were analyzed using SPSS 26.0, AMOS 26.0 to test the factor structure and measurement invariance of the FOS.

Results: CFA results applied to the data to determine the factor structure of the Turkish FOS showed that the model had a good fit $\chi^2=127,890$; $sd=53$; $p=0.00$; $\chi^2/sd= 2,413$; $RMSEA= .074$, $CFI= .906$, $GFI=.922$ ve $RMR=.035$ $SRMR=.060$. When evaluated together with, it is seen that the resulting model fit criteria are within the desired limit (Kline, 2011). CFA results conducted for the validity of the Turkish FOS showed that the Turkish FOS has a 12-item and single-factor structure, like the original scale. The Cronbach Alpha internal consistency coefficient calculated for the reliability of the FOS was found to be .83. There is a significant, positive and moderate difference between the scores obtained

from FOS and the scores obtained from the Attitudes Towards the Future Scale ($r = .316, p < 0.01$) and the scores obtained from Dispositional Hope Scale ($r = .408, p < 0.01$) relationships have been found. These findings provided evidence for the criterion-related concurrent validity of the GAS.

Discussion & Conclusion: Studies conducted to determine the validity and reliability of the Turkish FOS have shown sufficient evidence that the Turkish FOS is a valid and reliable measurement tool to measure the future orientation of high school students in Turkey. Therefore, the Turkish FOS is a valid and reliable measurement tool to measure the future orientation of high school students. It is suggested that it can be used in theoretical and applied research on future orientations.

Yazarlar Hakkında

Beyza Bulut. Dr. Psk. Dan., Milli Eğitim Bakanlığı, e-mail: beyzakincal@gmail.com

Feride Bacanlı. Prof. Dr., Gazi Eğitim Fakültesi, e-mail: ferbacanlı@gamil.com

Yazar Katkıları

Yazarların araştırma sürecine katkıları eşit düzeydedir.

Çıkar Çatışması

Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması olmadığı rapor edilmiştir.

Fonlama

Herhangi bir fon desteği alınmamıştır.

Not

Bu makale birinci yazarın doktora tezinden üretilmiştir. Aynı zamanda bu araştırma 16-17 Kasım 2023 tarihlerinde Uluslararası Türk Dünyası Eğitim Bilimleri Kongresinde özet bildiri olarak sunulmuştur.

Etik Bildirim

Bu çalışma için etik onayı alınmıştır.

Etik Kurul Adı: Gazi Üniversitesi Etik Komisyonu

Onay Tarihi: 04.11.2021

Onay Belge Numrası: 2021-981